

FLEKKEFJORD KOMMUNE

Saksfremlegg

Saksbehandler:

Rolf Terje Klungland

Arkivsaksnr: 07/1016

Arkiv: S10

SAKSGANG

Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr.	Saksbehandler
Formannskapet	12.06.2014	043/14	RTK
Formannskapet	18.06.2014	063/14	SNE
Bystyret	26.06.2014	052/14	SNE

Høringsuttalelse småkraftverk i Flekkefjord

Saksdokumenter:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
4	I	05.11.2013	Agder Energi Nett AS	Følg brev - Klyngebehandling - Brev til NVE angående behandling av småkraftsøknader i Flekkefjord og Kvinesdal
5	I	28.03.2014	Norges vassdrags- og energidirektorat	Søknader om tillatelse til bygging av småkraftverk - 4 stk. i Flekkefjord kommune
7	I	11.06.2014	Tom E. Nuland	Innspill til formannskapsmøtet 12.06.14 - Høringsuttalelse
8	I	13.06.2014	John Helårsbrukere av Selura v/Nilsen	Klargjøring/spørsmål vedrørende regulering av Selura i Fl.fjord kommune

Furstølåna kraftverk:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6227&type=11>

Sandvand kraftverk:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=5975&type=11>

Flikka kraftverk:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6897&type=11>

Selura kraftverk:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=4414&type=11>

BYS-052/14

vedtak:

Flekkefjord kommune ber Norges vassdrag- og energidirektorat i behandlingen av konsesjoner for Furstølåna kraftverk, Sandvand kraftverk, Flikka småkraftverk og Selura kraftverk ta hensyn til følgende momenter:

Generelle merknader til konsesjonssøknadene:

- Flekkefjord kommune mener at utbyggingene må gjøres på en mest mulig skånsom og bærekraftig måte.
- Flekkefjord kommune ber om at bygningselementer som dam, rør og bygninger blir tilpasset og utformet på en måte som passer inn best mulig i det miljøet de skal etableres.
- Flekkefjord kommune ber om at anleggene blir mest mulig støyfrie.
- Flekkefjord kommune viser til sine generelle synspunkter og har ellers følgende merknader til utbyggingen:

Selura Kraftverk:

Flekkefjord kommune vil at Selura Kraftverk i sommermånedene 01.05 – 01.09 drives som et rent elvekraftverk med en fast kotehøyde. Kotehøyden settes til maks 31,6 m og min. 31,15 m.

Dammens høyde skal ikke overstige kote 31,91 m som nå. Demningen må tilpasses slik at vi sikrer at vannstanden aldri kan nå mer enn 31,6 m i sommermånedene og 31,84 m resten av året. Det må bygges ett overløp som kan ta under flomvann ved store nedbørsmengder. Flekkefjord kommune ber konsesjonsmyndighetene vurdere om dette er mulig

Saksopplysninger:

Norge har påtatt seg forpliktelser i henhold til EUs fornybardirektiv. Direktivet har som mål å etablere et felles rammeverk for å fremme bruken av energi fra fornybare energikilder.

Hvert medlemsland skal bidra ved å oppfylle separate mål for andel fornybar energi av totalt energibruk innen 2020 slik at det bidrar til det overordnede EU-målet om en 20 prosent fornybarandel i 2020.

I direktivet gis det pålegg om at medlemslandene må øke sin andel av fornybar energiproduksjon. Dette gjelder også Norge gjennom EØS-avtalen.

Direktivet åpner for felles gjennomføring, og Norge har valgt å koble seg på Sveriges system, som har hatt en ordning med el sertifikater siden 1. mai 2003. Ordningen med Sverige innført i 2012 og er planlagt frem til 2020.

I den forbindelse er det kommet en rekke konsesjonssøknader for utbygging av ny fornybar energi i Norge.

NVE behandler nå søknad om bygging av til sammen fire småkraftverk i Flekkefjord kommune.

Søknadene gjelder: Furstølåna kraftverk, Sandvand kraftverk, Flikka småkraftverk og Selura kraftverk.

Høringsfristen er satt til 27/6 2014.

Furstølåna kraftverk

Det er Clemens kraftverk som planlegger utbygging av Furstølåna kraftverk. Clemens kraft AS er et heleid datterselskap av opplysningsvesenets fond (Ovf).

Utbyggerne har som mål å stifte aksjeselskapet Furstølåna kraftverk AS.

Fallrettighetshavere er: Opplysningsvesenets fond (Oslo), Svein Arve Berghøiden (Flekkefjord), Oddbjørn Berghøiden (Stavanger og Anton Johannes Hunsbedt (Sira).

Formålet med utbyggingen er å utnytte vannressursene i elva til produksjon av elektrisk kraft.

I 2008 ble det søkt om konsesjonsfritak for kraftverk i Furstølåna, men dette ble avslått av NVE som krevde konsesjonsplikt.

Furstølåna har sine nedbørsfelt i heiområdet mellom Sirdalsvannet i øst og Hovsvannet, Moi i Lund kommune i vest. Elven renner møt sør-øst til Birkjedalstjønn og derfra til Sirdalsvannet ved Mjåsund.

Furstølåna kraftverk vil utnytte et fall på 210 m fra inntaket på 350 moh ned til kraftstasjonen med utløp på 140 moh.

Vannveien er planlagt i nedgravd rørgate med lengde på omtrent 1500 m.

Det er planlagt 1000 m ny vei til inntaket, 150 m ny vei til kraftstasjonen, opprusting av eksisterende traktorvei langs vestsiden av Furstølåna og midlertidig vei mellom traktorvei og fylkesvei på 250 m.

Middelvannføringen er 360 l/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 900 l/s.

Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,54 MW og gi en årlig produksjon på 4,35 GWh.

Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en omtrent 1600 m lang strekning av Furstølåna. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 17 l/s om sommeren (01.05-30.09) og 46 l/s om vinteren (01.10-30.04).

Det er planlagt et elevinntak i Furstølåna og det blir ikke etablert ordinære reguleringsmagasiner i tilknytting til utbyggingen.

Kraftverket vil bli kjørt med vannstandsregulator som skal holde nivået i inntaksbassenget innenfor 5 cm.

Selve dammen er planlagt på omtrent 4 meter og med en lengde på 10 meter. Dammen er planlagt som betongdam.

Kraftproduksjonen vil bidra til å dekke strømbehovet til ca. 200 husstander.

Sandvand kraftverk

Det er Tinfos AS som ønsker å bygge ut Sandvand Kraftverk i Molandsåna.

Det planlagte kraftverket er lokalisert ca. 23 km nord for Flekkefjord sentrum.

Vannveien vil bestå av ca. 750 m nedgravd rørgate.

Rettighetshavere ønsker å utnytte naturressursene som hører til eiendommene og å styrke næringsgrunnlaget i bygda.

Måsteinsvatn, hvor det er planlagt inntak til kraftverket, har utspring i ett 11,24 km² stort nedbørfelt lokalisert nord i Flekkefjord- over grensen til Sirdal kommune. Kraftstasjonen er planlagt rett vest for Riksvei 42, rett oppstrøms utløpet ved Sandvatn.

Vannveien vil bestå av nedgravd rørgate, se vedlegg 2 for trase. Rørene graves ned for å unngå å bli et unaturlig landskapsmoment. Rørgaten krysser Riksvei 42 rett før planlagt kraftstasjon.

Rørgata vil ha diameter på 800 mm slik at selve rørgatetraseen vil få en bredde inntil 2 meter. Rørgatetraseen vil etter utbyggingen bli brukt som trase for ATV/snøscooter. Dette for å gi driftspersonalet en enkel tilkomst til inntaket for kraftverket.

Det vil bli behov for en permanent vei inn til inntaket for kraftverket, på ca. 220 meter. I tillegg vil det bli en kort veg fra Riksvei 42.

Stasjonen vil dekke en flate på ca. 100 m². Det blir i tillegg kombinert parkerings- og snuplass for biler på utsiden. Arealet på utsiden blir 150 m². Stasjonen vil bli utformet slik at den blir best mulig tilpasset omgivelsene.

Sandvand kraftverk vil utnytte et fall på 121 m fra inntaket på kote 431 ned til kraftstasjonen med utløp på kote 310.

Det søkes om å regulere Måsteinsvatn. Rørgata er planlagt 750 m lang og skal graves ned sørvest for Måsteinsvatn.

Det er planlagt en adkomstvei til inntaket på 220 m og en kort vei fra riksvei 42 til kraftstasjonen. Middelvannføringen er 0,745 m³/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 1,49 m³/s.

Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,48 MW og gi en årlig middelproduksjon på 4,8 GWh.

Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en ca. 4500 m lang strekning av Molandsåna. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 59 l/s hele året.

Flikka småkraftverk

Sammen med grunneierne ønsker Fjellkraft AS å utnytte vannfallet i Flikkabekken i Flekkefjord Kommune.

Grunneierne ønsker å utnytte naturressursene som hører til eiendommene. For realisering av potensialet er det derfor inngått et samarbeid med Fjellkraft AS. I anleggsfasen vil tiltaket føre til økt lokal sysselsetting og verdiskapning. Fjellkraft AS har fokus på å benytte lokale ressurser ved utbygging av kraftverk så langt det lar seg gjøre.

Tiltaksområdet ligger ca. 5 km vest for kommunesenteret Flekkefjord.

Flikkabekken har en sørvestvendt eksposisjon, og har sitt utspring fra Lonetjødnene i Årdalen.

Det planlagte inntaket for kraftverket er tenkt plassert like nedenfor utløpet av Nedre Lonetjødna.

Det er betydelig med inngrep langs Flikkabekken i dag. Fylkesveg 466 går for store deler av strekket parallelt med elva samt elven går i rør under E39. Flere kraftlinjer går parallelt med og krysser elven.

I nedre del av elven er det bebyggelse og jordbruksprega omgivelser.

Flikka småkraftverk vil utnytte et fall på 130 m fra inntaket på kote 140 ned til kraftstasjonen med utløp på kote 10.

Vannveien er planlagt langs vestsiden av Flikkabekken med tunnel på 306 m i øvre del og 399 m i nedre del. I midtre del er det planlagt 331 m nedgravd rørgate.

Det er ikke planlagt bygging av ny vei i forbindelse med prosjektet.

Middelvannføringen er 0,776 m³/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 1,939 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,75 MW og gi en årlig produksjon på 6,0 GWh. Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en ca. 1000 m lang strekning av Flikkabekken.

Det er planlagt slipp av minstevannføring på 16 l/s hele året.

Selura kraftverk

Konsesjonssøker er Drangeid Energi AS. Drangeid Energi AS eier fall- og stemrettighetene i Selura-vassdraget og er igjen eid med en halvpart hver av Aarenes Eiendom AS og Avenir AS som eies av Netland Holding og som igjen eies av Reidar Netland.

Formålet med søknaden er en bedre utnyttelse av fall- og stemrettighetene i Seluravassdraget og vil gi en bedre forvaltning av kraftressursene.

Seluravassdraget har vært regulert for energiproduksjon siden 1600-tallet og Selura har vært regulert siden ca. 1916.

Denne reguleringen er forankret i avtale fra 1898-99 mellom Drangeid Energi AS og berørte parter om erverv av fallrettighetene.

Utnyttelse av rettighetene i Seluravassdraget har tidligere ikke blitt vurdert etter vannressursloven. Det finnes ikke gode beskrivelser av de hydrologiske, miljømessige eller andre egenskaper ved Selura før denne reguleringen.

Seluraområdet har stor friluftsmessig- og reiselivsmessig betydning, men reguleringen vil i stor grad kunne tilpasses brukersituasjonen og forventes av utbygger ikke å gi uheldige konsekvenser for friluftslivet og reiselivet.

Tiltaket vil ikke berøre inngrepsfrie områder eller bety noen forskjell for landskap eller kulturminner. Når det gjelder landbruket har landbruksdriften gjennom 100 år med regulering, tilpasset seg etablert reguleringsintervall.

Flom har vært et problem, men reguleringen vil i stor grad hindre flom noe som landbruket og de øvrige brukerinteressene vil ha nytte av.

Drangeid Energi AS sine fallrettigheter ble i følge Selurtakstene ervervet i 1898-1899 – altså før industrikonsesjonsloven av 1917.

Det ble den gang utbetalt erstatning til alle berørte parter- og grunneiere rundt Selura -enten ved frivillig avtale eller ved rettslig skjønn.

Avtaler og takster gir rett til å utnytte Selurelva til kraftproduksjon og til å regulere Selura mellom LRV 30,11 moh og HRV 31,98 moh.

Selura kraftverk vil utnytte et fall på 30 m fra inntaket på kote 30 ned til kraftstasjonen med utløp på kote 0.

Det søkes om å regulere vannet Selura. Vannveien blir 320 m lang med en kombinasjon av nedgravd rørgate og boret tunnel.

Middelvannføringen er 2,23 m³/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 4,46 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,1 MW og gi en årlig produksjon på 4,9 GWh.

Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en ca. 300 m lang strekning av Selurelva. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 100 l/s på sommeren.

Vurdering:

Flekkefjord kommune støtter opp om Norges forpliktelser og målsettingen om å oppnå 13,2 Twh ny fornybar energi innen 2020.

Listerkommunene (bestående av kommunene Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal kommune) vedtok egen Energi- og klimaplan i 2009. En av målsettingene i denne planen fram mot 2020 er å øke fornybar kraftproduksjon 900 GWh. I henhold til denne planen har Flekkefjord kommune potensial for små vannkraftprosjekt på 36 GWh.

Flekkefjord kommune mener at utbyggingene må gjøres på en mest mulig skånsom og bærekraftig måte.

Furstølåna Kraftverk

Utbyggingen av Furstølåna kraftverk er en utbygging der samfunnets nytte synes større enn de belastningene en utbygging vil innebære.

Flekkefjord kommune viser til sine generelle synspunkter og har eller ingen merknader til utbyggingen.

Sandvand kraftverk

Utbyggingen av Sandvand kraftverk er en utbygging der samfunnets nytte synes større enn de belastningene en utbygging vil innebære.

Flekkefjord kommune viser til sine generelle synspunkter og har eller ingen merknader til utbyggingen.

Flikka Småkraftverk

Utbyggingen av Flikka Småkraftverk er en utbygging der samfunnets nytte synes større enn de belastningene en utbygging vil innebære.

Flekkefjord kommune viser til sine generelle synspunkter og har eller ingen merknader til utbyggingen.

Selura kraftverk

Seluraområdet har stor friluftsliv- og reiselivsmessig betydning for Flekkefjord kommune.

Seluraområdet har flere steder langgrunne strender og regulering av vannstanden skaper problemer for de som ønsker å bruke området til rekreasjon i sommersesongen. Området er også viktig i forhold til Flekkefjord kommunedels samfunnsplan, der turisme er et av satsingsområdene frem mot 2025.

Utbygger skriver i sin søknad: «Det at vannstanden i magasinet holdes høyt tilsvarende HRV– 0,5 m (om lag 31,5 moh) gjennom hele vintersesongen og så gradvis fra 1. mai tappe forsiktig ned til laveste vannstand i slutten av september, for så rundt 1. oktober raskt fylle Selura opp igjen -vil tilfredsstille de fleste bortsett i fra at vannspeilet ikke holdes helt stabilt, men senkes gradvis og forutsigbart inntil 30,81/30,51 moh. Vannspeilet vil imidlertid hele tiden holdes innenfor det akseptable reguleringsintervall i hele bade- og båtsesongen. En ytterligere senking til laveste vannstand på 30,51 moh etter 1. september, vil neppe bli noe problem for brukere i Hølen de få dagene det eventuelt dreier seg om før Selura fylles opp igjen når høstregnet setter inn. (September, oktober og november er de månedene i året med størst nedbør). Det vil iallfall ikke være noe stort problem sett i forhold til fordelene det gir når det gjelder forutsigbarhet i forhold til vannstanden og at man ikke lengre på samme

måte behøver å bekymre seg for flom og flomskade. Ny regulering og mulighet til styring, vil derfor i mange henseende medføre en forbedring i forhold til i dag men også i forhold til historisk situasjon. Miljø og brukerinteressene vil også totalt sett bli ivare-tatt på en bedre måte enn før.»

Utbygger mener reguleringen i stor grad vil kunne tilpasses brukersituasjonen og at utbyggingen ikke vil gi uheldige konsekvenser for friluftslivet og reiselivet.

Gjennom høringsprosessen er kommunen gjort kjent med at dagens regulering ikke er optimal. Dette sammen med at reguleringen er av privatrettslig karakter (forankret i avtale fra 1898-99 mellom Drangeid Energi AS og berørte parter), taler for at det gis konsesjon for utbyggingen. Ved en ny konsesjon vil offentlige myndigheter få et ansvar for at reguleringene er i tråd med gitte konsesjon, noe de ikke har med dagens ordning.

Ut fra forannevnte begrunnelser ønsker Flekkefjord kommune å be konsesjonsmyndighetene vurdere om Selura kraftverk i sommermånedene (1. mai – 1. sept.) kan drives som et rent elvekraftverk med en fast kotehøyde.

Rådmannens forslag til

innstilling:

Flekkefjord kommune ber Norges vassdrag- og energidirektorat i behandlingen av konsesjoner for Furstølåna kraftverk, Sandvand kraftverk, Flikka småkraftverk og Selura kraftverk ta hensyn til følgende momenter:

Generelle merknader til konsesjonssøknadene:

- Flekkefjord kommune mener at utbyggingene må gjøres på en mest mulig skånsom og bærekraftig måte.
- Flekkefjord kommune ber om at bygningselementer som dam, rør og bygninger blir tilpasset og utformet på en måte som passer inn best mulig i det miljøet de skal etableres.
- Flekkefjord kommune ber om at anleggene blir mest mulig støyfrie.
- Flekkefjord kommune viser til sine generelle synspunkter og har ellers ingen merknader til utbyggingen.

Selura Kraftverk:

- Flekkefjord kommune ber om at det gis en økonomisk vurdering av at Selura kraftverk i sommermånedene (1. mai – 1. sept.) kan drives som et rent elvekraftverk med en fast kotehøyde.
- Flekkefjord kommune ber konsesjonsmyndighetene vurdere om Selura kraftverk i sommermånedene (1. mai – 1. sept.) kan drives som ett rent elvekraftverk med en fast kotehøyde.

12.06.2014 Formannskapet

Behandling:

Behandles i møte 18.06.14.

FSK-043/14

innstilling:

Behandles i møte 18.06.14.

18.06.2014 Formannskapet

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt med følgende merknader til utbyggingen:

«Selura Kraftverk:

Flekkefjord kommune vil at Selura Kraftverk i sommermånedene 01.05 – 01.09 drives som et rent elvekraftverk med en fast kotehøyde. Kotehøyden settes til maks 31,6 m og min. 31,0 m. Dammens høyde skal ikke overstige kote 31,91 m. Demningen må tilpasses slik at vi sikrer at vannstanden aldri kan nå mer enn 31,6. Det må bygges ett overløp som kan ta under flomvann ved store nedbørsmengder. Flekkefjord kommune ber konsesjonsmyndighetene vurdere om dette er mulig.»

FSK-063/14

innstilling:

Flekkefjord kommune ber Norges vassdrag- og energidirektorat i behandlingen av konsesjoner for Furstølåna kraftverk, Sandvand kraftverk, Flikka småkraftverk og Selura kraftverk ta hensyn til følgende momenter:

Generelle merknader til konsesjonssøknadene:

- Flekkefjord kommune mener at utbyggingene må gjøres på en mest mulig skånsom og bærekraftig måte.
- Flekkefjord kommune ber om at bygningselementer som dam, rør og bygninger blir tilpasset og utformet på en måte som passer inn best mulig i det miljøet de skal etableres.
- Flekkefjord kommune ber om at anleggene blir mest mulig støyfrie.
- Flekkefjord kommune viser til sine generelle synspunkter og har ellers følgende merknader til utbyggingen:

Selura Kraftverk:

Flekkefjord kommune vil at Selura Kraftverk i sommermånedene 01.05 – 01.09 drives som et rent elvekraftverk med en fast kotehøyde. Kotehøyden settes til maks 31,6 m og min. 31,0 m.

Dammens høyde skal ikke overstige kote 31,91 m. Demningen må tilpasses slik at vi sikrer at vannstanden aldri kan nå mer enn 31,6. Det må bygges ett overløp som kan ta under flomvann ved store nedbørsmengder. Flekkefjord kommune ber konsesjonsmyndighetene vurdere om dette er mulig

26.06.2014 Bystyret

Behandling:

Per Stordrange (Krf), Dag Audun Tollaksen (Krf) og Hans Gregers Aarenes (Ap) ble enstemmig erklært inhabile ved behandlingen av denne sak.

Egil Tjorteland (Krf), Einar Sand (Krf) og Olaug Hallgren (Ap) tiltrådte bystyret.

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt med følgende endringer under

Selura Kraftverk:

Flekkefjord kommune vil at Selura Kraftverk i sommermånedene 01.05 – 01.09 drives som et rent elvekraftverk med en fast kotehøyde. Kotehøyden settes til maks 31,6 m og min. **31,15 m**.

Dammens høyde skal ikke overstige kote 31,91 m **som nå**. Demningen må tilpasses slik at vi sikrer at vannstanden aldri kan nå mer enn 31,6 m **i sommermånedene og 31,84 m resten av året**. Det må bygges ett overløp som kan ta under flomvann ved store nedbørsmengder. Flekkefjord kommune ber konsesjonsmyndighetene vurdere om dette er mulig

Ansvar for oppfølging

: Rolf Terje Klungland

Underretning sendes til:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).